

[Thestrup.]

enhver, der har set lidt på disse tal, vil vist sige til sig selv, at vi ville handle letsindigt, hvis vi udover de nuværende udgifter gik med til det foreslåede tilskud uden noget som helst andet sikkert resultat end en yderligere stigning af byggepriserne.

Efter min opfattelse vil det foreliggende lovforslag under de forhold, som hersker i øjeblikket, ikke føre til andet end, at byggepriserne stiger, og til, at byggeriet igen fæstner sig med den samme arbejdsløshed og med en bolignød, der kun er lidet mindre end tidligere, på et nyt, noget højere stade med højere lejlighedspriser og dermed med større forskel mellem lejeniveauerne. Man må efter min opfattelse have en helt anderledes sikkerhed for at nå noget virkeligt, forinden man kan gå med til udgifter af den størrelse, der her er tale om. Men jeg vil sige ligesom den sidste ærede taler, at jeg naturligvis ikke har noget imod at drøfte sagen nærmere i et udvalg.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Det er en uholdbar situation, man har på boligmarkedet i øjeblikket — jeg tænker på det altfor ringe boligbyggeri og på de altfor høje priser. Det forslag, der er fremlagt her i dag, synes mig imidlertid ikke at være en løsning af hele dette spørgsmål. Hvis vi blot sætter dette plaster på, ja, så bliver det meget let til, at vi ikke medvirker til en samfundsmæssig nedsettelse af boligudgifterne. Der er jo så mange problemer, der spiller ind her og griber ind i hinanden, og som skal løses, når vi beskæftiger os med et samfundsnyttigt boligbyggeri; der er finansieringen, der er tilskuddet fra det offentlige, der er de mange forskellige huslejeniveauer og forskellige andre spørgsmål. Det er problemer, som det politiske boligudvalg har beskæftiget sig med, og jeg beklager forøvrigt, at man ikke er kommet længere her, og at ministeren ikke på et tidligere tidspunkt har fremlagt forslag for os, så vi kunne have søgt at løse disse spørgsmål.

Jeg kan ikke se, at man kan komme andet til livs ved at gennemføre et forslag som det her fremsatte. Mit parti er imidlertid villigt til at se på sagen i et udvalg.

Niels Pedersen: Jeg erkender, at bolignøden i vort land er altfor stor. Det er en skamlet på vort samfund, at vi trods den store tekniske udvikling i de sidste to menneskealdre ikke er i stand til at skaffe tilstrækkelige og ordentlige boliger til alle. Vi har jord nok til at bygge på, og vi har det, der skal til for at bygge, sten, kalk og

cement; vi har ikke for meget træ, men både det og hvad der ellers derudover mangler i vort land til opførelse af huse, kunne vi let tuske os til i vore nabolande, bare vi ikke selv lagde sten i vejen derfor. Det er jo kun lidt udenlandsk materiale, der skal til til vort boligbyggeri, men det, som vi skal have ind i landet, fordyres ved pålæg af indførselsafgifter, og vi besværliggør yderligere købet deraf ved ikke at have fri valutaomsætning.

Ved byggevedtægtsbestemmelser forlanger vi dimensioner på tømmer, mure o. s. v., så der medgår mere materiale, end det i virkeligheden er nødvendigt. Vi bygger, som om de huse, vi bygger i dag, skulle stå i hundrede til to hundrede år. Det kan de måske også, men vi glemmer, at om hundrede år er de huse, vi bygger i dag, gammel-dags, selvom vi bygger dem fuldt moderne nu.

Vi kunne godt slække på fordringerne til nybyggeriet, og mange mennesker ville være glade for at kunne få en lejlighed, selvom der måske manglede nogle af de moderne bekvemmeligheder og indretninger.

Hvad arbejdskraften angår, kunne det ønskes, at den udprægede fagdeling, vi nu har, blev lempet, så der blev lettere adgang for dem, der har vilje, evne og færdighed til at udføre bygningsarbejder, til at medvirke ved byggeriet. Det, som hemmer boligbyggeriet mest, er hele det papirbjerg, der skal til for at kunne bygge en bolig. Der skal søges tilladelser, skrives ansøgninger, laves tegninger og overslag flere måneder i forvejen. Jeg har tidligere her i det høje ting nævnt et eksempel på, hvor meget der skal til af dette for at få lov til at bygge et hus færdigt.

Alt dette fordyrer byggeriet, og derved indskrænkes dette. Der er jo ingen herhjemme, der er interesseret i at bygge billigt i dag. Arkitekt og ingeniør får deres honorar procentvis af den samlede byggesum — jo højere byggesum, jo større fortjeneste. Håndværksmestrenes mestersalær er også procentvis, så de har heller ingen interesse i lave byggesummer. De, som leverer bygningsmaterialerne, vil også tjene mere, jo dyrere disse er, og jo mere der går til. At bygningsarbejderne også søger at skaffe sig sortbørs-lønninger, er der så vel heller ikke noget at sige til.

Men alt det fordyrer byggeriet altfor meget.

Og hertil kommer finansieringen. Til at overvinde alle de vanskeligheder, der frembyder sig for at få en bygning færdig, går der megen tid, så tiden for opførelsen trækker længere ud end nødvendigt, og det betyder større og længere kredit i de banker,